

**NAJWAŻNIEJSZE ZMIANY W PODATKACH
ORAZ INNE WAŻNE ZMIANY DLA PRZEDSIĘBIORCÓW W 2024 ROKU
ORAZ KRÓTKIE PODSUMOWANIE ZMIAN W 2023 ROKU**

Szanowni Państwo,

Poniżej prezentujemy podsumowanie najważniejszych zmian w przepisach podatkowych oraz inne ważne zmiany dotyczące przedsiębiorców w 2024 roku. Przedstawiamy również istotne naszym zdaniem zmiany w przepisach podatkowych, które weszły w życie w 2023 roku, a które miały istotny wpływ na rozliczenia podatkowe przedsiębiorców.

**1. KRAJOWY SYSTEM E-FAKTUR OD 1 LIPCA 2024 ROKU
– NAJWIĘKSZE WYZWANIE DLA PRZEDSIĘBIORCÓW W 2024 ROKU**

Największym wyzwaniem związanym z obowiązkami podatkowymi przedsiębiorców w 2024 roku będzie wprowadzenie obowiązkowego Krajowego Systemu e-Faktur. **Z dniem 1 lipca 2024 r. właściwie wszyscy podatnicy VAT czynni posiadający siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności na terytorium kraju będą zobowiązani do wystawiania faktur elektronicznych przy użyciu Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF). Od 1 stycznia 2025 r. obowiązkowy KSEF obejmie również podatników zwolnionych z VAT na podstawie art. 113 ustawy o VAT, podatników wystawiających faktury za pomocą kas rejestrujących oraz wystawiający faktury uproszczone (w tym paragony uznane za faktury uproszczone).**

Wystawianie e-faktur za pośrednictwem KSeF będzie obowiązkowe w odniesieniu do czynności dokonywanych na rzecz nabywców prowadzących działalność gospodarczą (przedsiębiorców w rozumieniu przepisów VAT, zarówno krajowych jak i zagranicznych) oraz na rzecz organów publicznych. Natomiast z obligatoryjnego systemu KSeF wyłączone będą m.in. faktury wystawiane na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej (konsumentów), paragony fiskalne za przejazdy autostradą, paragony fiskalne do kwoty 450 zł zawierające NIP nabywcy (do końca 2024 r.), faktury wystawiane za pomocą kas rejestrujących (do końca 2024 r.), faktury wystawiane przez podatnika nieposiadającego siedziby działalności gospodarczej ani stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce.

KSeF jest platformą informatyczną udostępnioną przez Ministerstwo Finansów, która służy do wysyłania, otrzymywania oraz przechowywania faktur elektronicznych w wymaganej strukturze. Faktury ustrukturyzowane wystawiane przy użyciu KSeF mają format pliku xml. Zgodnie z nowymi przepisami dniem wystawienia faktury ustrukturyzowanej będzie dzień jej przesłania do systemu KSeF (wysyłka potwierdzona dokumentem urzędowego potwierdzenia odbioru tzw. UPO), natomiast datą otrzymania faktury przez nabywcę będzie data przydzielenia numeru identyfikującego w systemie. W praktyce podatnicy będą mogli wystawiać i wysyłać faktury ustrukturyzowane bezpośrednio przy użyciu platformy KSeF lub przy użyciu wewnętrznego systemu informatycznego zintegrowanego z KSeF. Dla wielu przedsiębiorców wdrożenie odpowiedniego oprogramowania zapewniającego sprawną komunikację z systemem KSeF będzie więc kluczowe dla prowadzenia działalności po 1 lipca 2024 roku. Należy podkreślić, że faktura, która zostanie wystawiona w

wewnętrznym systemie finansowo-księgowym podatnika, ale nie spełni wymogów technicznych KSeF (np. w wyniku nie wypełnienia wszystkich obowiązkowych pól), nie zostanie prawidłowo zweryfikowana i przyjęta przez system KSeF, a w rezultacie nie zostanie wystawiona w rozumieniu przepisów o VAT.

Wyjątki od obowiązku wystawienia faktury przy użyciu KSeF będą przewidziane w okresie awarii lub niedostępności Krajowego Systemu e-Faktur (ogłoszonej w specjalnym komunikacie) lub przypadku problemów technicznych po stronie podatnika (np. awaria wewnętrznych systemów informatycznych podatnika). Co do zasady, w czasie awarii lub niedostępności systemu lub problemów technicznych, podatnicy będą mieli prawo wystawiać faktury sprzedaży poza systemem KSeF (w trybie offline), w postaci elektronicznej zgodnie z wzorem wynikającym z przepisów. W większości przypadków podatnik będzie zobowiązany wysłać do KSeF faktury wystawione w okresie awarii lub niedostępności systemu w terminie 7 dni roboczych od dnia zakończenia awarii (w przypadku awarii KSeF) lub nie później niż w następnym dniu roboczym po dniu zakończenia niedostępności (w przypadku niedostępności KSeF) lub po dniu wystawienia faktury poza KSeF (w przypadku problemów technicznych po stronie podatnika).

W sytuacji naruszenia regulacji dotyczących obowiązkowego wystawiania faktur przy użyciu KSeF naczelnik urzędu skarbowego może nałożyć na podatnika karę pieniężną. Kary mogą być nakładane, m.in. jeśli podatnik nie dopełnił obowiązku wystawienia faktury w KSeF lub gdy po okresie awarii lub niedostępności KSeF albo awarii po stronie podatnika nie prześle faktury wystawionej w tzw. trybie offline do KSeF w wymaganym terminie. **W sytuacji naruszenia przepisów kara pieniężna wynosi do 100 proc. kwoty podatku wykazanego na fakturze (np. wystawionej poza KSeF lub nieprzesłanej w terminie do KSeF) lub do 18,7 proc. kwoty należności ogółem wykazanej na tej fakturze w przypadku faktury bez wykazanego podatku. Kary pieniężne za naruszenie przepisów o KSeF mogą być stosowane już od 1 stycznia 2025 r., tj. sześć miesięcy po wejściu w życie obligatoryjnego e-fakturowania dla podatników VAT czynnych oraz w równocześnie z objęciem obowiązkiem KSeF podatników zwolnionych z VAT.**

W celu ułatwienia podatnikom wdrożenia KSeF Ministerstwo Finansów opublikowało na swojej stronie informacje w formie pytań i odpowiedzi, gdzie prezentuje wyjaśnienia najczęściej występujących wątpliwości:

<https://www.podatki.gov.pl/ksef/pytania-i-odpowiedzi-ksef/>

Stosowanie nowych przepisów budzi liczne wątpliwości merytoryczne i techniczne oraz obawy podatników związane z wdrożeniem KSeF w firmach. Przedstawiciele przedsiębiorców, w tym Związek Rzemiosła Polskiego oraz rzecznik MŚP apelują do Ministerstwa Finansów o przesunięcie terminu wejścia w życie obowiązkowego KSeF dla najmniejszych przedsiębiorców. Do chwili obecnej Ministerstwo Finansów nie ogłosiło oficjalnych informacji o planach przesunięcia terminu wejścia w życie obowiązkowego KSeF. **Jeśli termin wejścia w życie KSeF 1 lipca 2024 r. zostanie utrzymany, pozostało niewiele czasu na przygotowanie się do funkcjonowania KSeF. Przedsiębiorcy nie powinni zatem zwlekać z wdrożeniem odpowiednich rozwiązań w firmie umożliwiających wystawianie faktur ustrukturyzowanych.**

2. Skrócenie podstawowego terminu zwrotu VAT – od 1 lipca 2024 r.

Wraz z wejściem w życie obowiązku korzystania z KSEF, tj. od 1 lipca 2024 roku podstawowy termin zwrotu nadwyżki podatku naliczonego nad należnym zostanie skrócony do **40 dni (obecnie wynosi 60 dni)**.

3. Limity podatkowe w 2024 roku

W 2024 roku obowiązują nowe limity przychodów za 2023 rok określone w euro, które wiążą się dla podatników z określonymi uprawnieniami lub obowiązkami:

Opis	Kwota limitu EUR	Kwota limitu PLN
Limit przychodów za rok 2023 uprawniający do opodatkowania przychodów z działalności gospodarczej ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych w 2024 r.	2.000.000 euro	9.218.200 zł
Limit przychodów za rok 2023 zobowiązujący do prowadzenia ksiąg rachunkowych w 2024 r.	2.000.000 euro	9.218.200 zł
Limit przychodów za rok 2023 uprawniający do posiadania statusu małego podatnika w 2024 r. (dla celów podatku dochodowego CIT/PIT oraz podatku VAT)	2.000.000 euro	9.218.000 zł

4. Wynagrodzenie minimalne w 2024 r.

W 2024 r. nastąpi dwukrotna podwyżka płacy minimalnej oraz minimalnej stawki godzinowej.

Od 1 stycznia wynagrodzenie minimalne wynosi 4242 zł, a od 1 lipca wzrośnie do 4300 zł. Minimalna stawka godzinowa od 1 stycznia 2024 r. wyniesie 27,70 zł, a od 1 lipca - 28,10 zł. Przypominamy, że minimalna stawka godzinowa znajduje zastosowanie przede wszystkim do umów zlecenia zawieranych z osobami nieprowadzącymi działalności gospodarczej, ale również do umów o świadczenie usług zawieranych z tzw. „samozatrudnionymi”, tj. osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą, nie zatrudniającymi pracowników lub zleceniobiorców.

5. Składki na ubezpieczenia społeczne na 2024 rok osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą

Dla przedsiębiorców nie korzystających z preferencji w zakresie składek na ubezpieczenia społeczne, **składki ZUS w okresie od stycznia do grudnia 2024 roku wyniosą łącznie 1.600,27 zł (1485,26 zł bez dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego).**

Składki ZUS przedsiębiorcy rozpoczynającego działalność, korzystającego z preferencyjnego ZUS w okresie 24 miesięcy (tzw. mały ZUS), wzrosną w 2024 roku dwukrotnie – od 1 stycznia do 30 czerwca 2024 r. wyniosą 402,65 zł (371,47 zł bez ubezpieczenia chorobowego) oraz od 1 lipca do 31 grudnia 2024 r. 408,16 zł (376,55 zł bez ubezpieczenia chorobowego).

Podane powyżej kwoty nie uwzględniają składki na ubezpieczenie zdrowotne, którego zasady opłacania przez każdego przedsiębiorcę zależą od wybranej formy opodatkowania. Zasady opłacania składek zdrowotnych wprowadzone w ramach Polskiego Ładu nie ulegną zmianie w 2024r. Zwiększy się natomiast wysokość minimalnej składki zdrowotnej opłacanej przez przedsiębiorców:

Forma opodatkowania	Składka zdrowotna miesięcznie
Skala podatkowa	9% dochodu, nie mniej niż 381,78 zł
Podatek liniowy	4,9% dochodu, nie mniej niż 381,78 zł
Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych	Dla przychodów poniżej 60 tys. zł – 399,60 zł , powyżej 60 tys. zł do 300 tys. zł – 666,00 zł , powyżej 300 tys. zł – 1.198,80 zł

6. Podatek minimalny dla spółek od 1 stycznia 2024 r.

Od 1 stycznia 2024 r. obowiązywać zaczną po raz pierwszy regulacje w zakresie obowiązku opłacania podatku minimalnego, czyli podatku od spółek (m.in. podatników krajowych, podatkowych grup kapitałowych).

Minimalny podatek dochodowy nie dotyczy małych podatników, tzn. osiągających roczne przychody poniżej 2 mln euro rocznie. Z podatku minimalnego wyłączeni są m.in. podatnicy rozpoczynający prowadzenie działalności, w trakcie pierwszych trzech lat prowadzenia działalności.

Podatek minimalny obejmuje spółki, które w roku podatkowym spełniły jeden z następujących warunków:

- 1) poniosły stratę ze źródła przychodów innych niż z zysków kapitałowych albo
- 2) osiągnęły próg rentowności nieprzekraczający 2%, obliczany jako stosunek dochodów ze źródła przychodów innych niż z zysków kapitałowych do przychodów innych niż z zysków kapitałowych

Stawka podatku minimalnego wynosi 10% podstawy opodatkowania. Podstawa opodatkowania obejmuje przede wszystkim 1,5% wartości przychodów ze źródeł przychodów innych niż zyski kapitałowe, jakie podatnik osiągnął w roku podatkowym.

7. Podatki i opłaty lokalne w 2024 r. - stawki maksymalne

Minister Finansów ogłosił górne granice stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych, które będą obowiązywały w 2024 roku. Obwieszczenie określa maksymalne stawki podatków i opłat lokalnych, natomiast wysokość stawek obowiązujących w poszczególnych gminach ustala rada gminy w drodze uchwały. Należy się spodziewać, że wzrost stawek maksymalnych pociągnie za sobą podwyżki stawek podatku od nieruchomości uchwalane przez gminy.

Stawki maksymalne podatków i opłat lokalnych na 2024 r., prezentuje poniższa tabela:

Przedmiot opodatkowania	Maksymalna stawka podatku od nieruchomości
Budynki mieszkalne lub ich części	1,15 zł od 1m ² powierzchni użytkowej
Budynki lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynki mieszkalne lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej	33,10 zł od 1m ² powierzchni użytkowej
Budynki lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym	15,50 zł od 1m ² powierzchni użytkowej
Budynki lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych	6,76 zł od 1m ² powierzchni użytkowej
Pozostałe budynki lub ich części, w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	11,17 zł od 1m ² powierzchni użytkowej
Grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków	1,34 zł od 1m ² powierzchni
Pozostałe grunty, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	0,71 zł od 1m ² powierzchni
Budowle	2%

8. Definicja „budowli” dla potrzeb podatku od nieruchomości niezgodna z Konstytucją RP – rewolucyjny wyrok Trybunału Konstytucyjnego

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 4.07.2023 r. (sygn. SK 14/21) uznał definicję budowli zawartą w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych za niezgodną z Konstytucją ze względu na jej niejednoznaczność. Trybunał orzekł, że obecna definicja budowli określona dla celów podatku od nieruchomości odwołuje się do przepisów prawa budowlanego, które zdaniem Trybunału nie pozwalają na precyzyjne ustalenie czy dany obiekt podlega opodatkowaniu jako budowla. Zdaniem TK konieczne jest precyzyjne określenie przedmiotu opodatkowania na podstawie kryteriów wyrażonych w przepisach ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

W wyniku wyroku TK przepis art. 1 ust. 1 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zawierający definicję budowli, utraci moc z końcem 2024 roku. Najpóźniej z początkiem 2025 roku ustawodawca powinien wprowadzić nową definicję budowli dla potrzeb podatku od nieruchomości. Zmiana przepisów w tym zakresie wpłynie w sposób istotny na obciążenia wielu przedsiębiorców w zakresie podatku od nieruchomości.

9. Działalność nieewidencjonowana (nierejestrowana) – wyższy limit przychodów

Wzrost płacy minimalnej oznacza, że w 2024 wzrośnie przychód, jaki może uzyskać podatnik z tytułu tzw. działalności nierejestrowanej. Zgodnie z przepisami nie stanowi działalności gospodarczej działalność wykonywana przez osobę fizyczną, z której przychód należny nie przekracza w żadnym miesiącu 75% kwoty minimalnego wynagrodzenia i która w okresie ostatnich 60 miesięcy nie wykonywała działalności gospodarczej.

W 2024 roku kwota przychodu z działalności nieewidencjonowanej nie może przekroczyć w miesiącach od stycznia do czerwca 3.181,5 zł oraz w miesiącach od lipca do grudnia 3.225 zł.

PODSUMOWANIE WAŻNIEJSZYCH ZMIAN ORAZ PROBLEMÓW PODATKOWYCH PRZEDSIĘBIORCÓW W 2023 ROKU

1. Likwidacja amortyzacji lokali mieszkalnych w podatku dochodowym

W wyniku nowelizacji przepisów podatkowych zwanej Polskim Ładem, obowiązującej od 1 stycznia 2022 roku, wyłączono z amortyzacji, m.in. budynki mieszkalne oraz lokale mieszkalne stanowiące odrębną nieruchomość, służące prowadzonej działalności gospodarczej lub wydierżawiane albo wynajmowane na podstawie umowy. W uchwalonych przepisach wydłużono do dnia 31 grudnia 2022 roku możliwość zaliczania do kosztów uzyskania przychodów odpisów amortyzacyjnych od nieruchomości nabytych lub wytworzonych przed 1 stycznia 2022 roku.

Od dnia 1 stycznia 2023 r. obowiązuje całkowity zakaz amortyzacji nieruchomości mieszkalnych. Przepisy likwidujące amortyzację nieruchomości mieszkalnych budzą sprzeciw podatników, w szczególności przedsiębiorców. Istnieją również duże kontrowersje w zakresie zgodności z Konstytucją przepisów uniemożliwiających kontynuację amortyzacji nieruchomości nabytych lub wytworzonych przed 1 stycznia 2022 roku – rozwiązanie to bowiem godzi w nadrzędną zasadę ochrony praw nabytych, która obowiązuje w zakresie stanowienia prawa. W orzecznictwie pojawiły się stanowiska przyznające podatnikom prawo do amortyzacji nieruchomości mieszkalnych również po 1 stycznia 2023 r. powołujące się na zasadę ochrony praw nabytych. Podatnicy oczekują więc zmian w tym zakresie, organizacje przedsiębiorców, w tym Związek Rzemiosła Polskiego postulują nowelizację przepisów. Mamy więc nadzieję, że w nadchodzącym roku ustawodawca rozważy zmianę przepisów i przynajmniej częściowe przywrócenie prawa do amortyzacji dla nieruchomości mieszkalnych.

2. Nowy limit stosowania proporcji w VAT przy sprzedaży mieszanej – od 1 lipca 2023 r.

Podatnicy dokonujący sprzedaży opodatkowanej podatkiem VAT oraz zwolnionej z podatku (tzw. sprzedaż mieszana), którzy nie mają prawa do pełnego odliczenia podatku naliczonego, podlegają obowiązkom związanym ze stosowaniem prawa do odliczenia VAT na zasadach odliczenia proporcjonalnego. Od 1 lipca 2023 r. obowiązują nowe limity stosowania tzw. proporcji w podatku VAT w sytuacji jeśli podatnik dokonuje sprzedaży mieszanej.

Od 1 lipca 2023 r. przepisy przewidują, że w sytuacji, kiedy proporcja sprzedaży opodatkowanej w stosunku do ogółu obrotu przekroczyła 98% oraz kwota podatku naliczonego niepodlegająca odliczeniu, wynikająca z zastosowania tej proporcji, w skali roku, była mniejsza niż 10.000 zł, podatnik ma prawo uznać, że proporcja ta wynosi 100%. Zwiększeniu zatem uległa kwota podatku naliczonego niepodlegająca odliczeniu, umożliwiającą zaokrąglenie proporcji do 100% z kwoty 500 zł do kwoty 10.000 zł. Dzięki zwiększeniu ww. kwoty więcej podatników dokonujących sprzedaży zwolnionej w niewielkim zakresie, skorzysta z prawa do stosowania 100% proporcji i odliczania całości podatku naliczonego.

3. Opodatkowanie najmu „prywatnego” wyłącznie na zasadach ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych

Od dnia 1 stycznia 2023 r. obowiązuje jednolita zasada opodatkowania **wyłącznie** w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych dla przychodów z najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze, zawieranych poza działalnością gospodarczą. W

rezultacie **przychody osiągnane przez podatników w ramach tzw. „najmu prywatnego” mogą być opodatkowane tylko ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych.**

Jednocześnie z dniem **1 lipca 2023 roku** dla małżonków pozostających we wspólności majątkowej, **podwyższono do 200 tys. zł limit przychodów z najmu „prywatnego”, które mogą być opodatkowane niższą 8,5% stawką ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych.** Z limitu 200 tys zł skorzystają małżonkowie, którzy złożą oświadczenie o opodatkowaniu przychodów z najmu wspólnego majątku przez jednego z nich. Oznacza to, że jeśli małżonkowie pozostający we wspólności majątkowej nie złożą oświadczenia o opodatkowaniu całości przychodów z najmu przez jednego z nich, każdy z nich rozliczy przypadającą na niego połowę przychodów z najmu wspólnego majątku, przy czym limit przychodów opodatkowany wg stawki ryczałtu 8,5% wyniesie 100 tys. zł dla każdego z małżonków (tzn. każdy małżonek ma własny limit 100 tys. zł).

Opr. Agata Lutow, Societax Agata Lutow

Warszawa, 31.12.2023 roku